

*Printat la tipografia „Proletarul”, București
Libria nr. 872 în formă de unice*

290321

ODĂ

LA IUBILEUL DE 25 ANI AL ACADEMIEI ROMÂNE

1/13 Aprilie 1891

BCU Cluj / Central University Library Cluj

DE

ZACHARIA BOIU,

membru corespondent al Academiei.

Libria, f. a

ODĂ

la jubileul de 25 ani al Academiei române.

„Și a dăis Dumnezeu: Să se facă lumină! Și s'a făcut lumină”.

I. Moise 1, 3.

În prima zi, când Creatorul
Produse-o lume c'un cuvânt,
El, care 'n tainică lumină
Se 'mbracă ca într'un vestmânt,
Chiemă lumina, să ridice
Preste chaote fața sa;
Și 'ndată se făcu lumină,
Și lumea 'n ea se oglinda.
Ear' negurile, ca zăvoare,
Ce țin adâncu 'ncătușat,
Se suie, se pogor, se sfarmă,
Lumina 'nvinge ne'ncetat:
Măreț răsare sfântul soare,
Suava lună stă pe cer
Cu miriadele de stele,
Și besnele s'ascund și pier.
Ca pruncii fără răutate
Se joacă tinerii cometi,
Ca glob de aur se alege
Pământul dintre frați planeti;
Și d'al luminei dulce farmec,
Și d'al căldurei ochiu de foc,
Cu flori se 'mbracă, cu verdeață,
Și omului gătesce loc.

Și Tu, ce 'n neapropiată
Lumină, Doamne, locuiesci,
La om îi dai lumină dublă,
Părtaș îl faci cu cei ceresci:
Lumină, a cunoasce lumea
Cu ale ei mii de minuni,
Lumină, a Te scî pre Tine,
Ce 'n sine-Ți toate le aduni.
Da, cu făclia minței sale
El stăpânesce pe pământ,
Căci tot ce-î sus, ce-î jos, se pleacă
La înțeleptul lui cuvânt:
Și pescii mării 'i se 'nchină,
Și fiarele se umilesc,
Și paserile spre plăcere
Ca unui rege-î ciripesc.
Și deal și vale el străbate,
Produce grâu, sădesce vii,
Uscat și mare 'ncrucisează,
Grădini vrăjesce din pustii.
Și tot pământul aservește
Cu mintea sa, cu mâna sa,
Ș'apoi pre el, pre sine însuși
Se 'nchină, Doamne, 'n mâna Ta!

Seculi preste seculi se rostogolesc,
Neamuri după neamuri nasc și se sfirșesc;
Și'n Carpați deodată un surcel răsare,
Ce-î sădit aicia drept de Roma mare.

Și aureclul prinde rădăcini adânci,
Deal și vale 'mbracă, șes și 'nalte stânci:
O grădină este Dacia ferice,
Numără-se falnic între-a Romei fiice.

Dar' al Romei soare se ascunde 'n nuori,
Și furtuni cumplite vin adese-ori:
Oardele barbare trec în unde late
Ale Daciei plaiuri binecuvântate.

Tu ești, Traianide, tu, ce 'n felul tău,
Nu te 'nalți la bine, nu desperi la rău;
Tu, poporul mare, ce Carpații 'ncinge,
Tu, ce însași moartea o ai sciut învinge!

Răsăritul se clătesce: un popor cumplit s'arată,
Ca un foc, ce arde câmpii, ca o mare revoltată;
Omenimea se 'nfiară: semiluna stă pe cer,
Populilor le anunță: ori islam, ori foc și fer!

Și potopul greu se varsă preste lumea jumătate.
Dar' deodată cu 'ngrozire se opresce, se abate:
Căci bătrânul Istru ese cu tridentu 'nfricoșat
Și 'l amenință, a nu trece preste peptul său cel lat.

Musele înspăimântate de resbele sângeroase,
Se ascund prin munți, prin codrii de prin văile mănoase:
Când și când numai lucește ochiul lor dumnezeesc:
Câte-o sfântă mănăstire drept refugiu și găsesce.

Dar' credința 'n pept nu pere: crucea 'nvinge semiluna,
Arta și știința vesel îi ofer din nou cununa;
Și lumina ear' răsare cu dumnezeescul dar,
Și lumină cu lumină se 'ntrunesc în mare far.

Roiuri de locuste, pradă, pustiesc
Tot ce află 'n cale lucru omenesc;
Soartea se 'năspresce, perde-se lumina,
Împreună plânge ramul cu tulpina.
Dar' schinteia 'n spuză arde 'ncetișor,
Și deodată 'n lume eat'un nou popor
Cu ale Romei sonuri, dulci, armonioase,
Cu ale Romei datini, urme luminoase!

Tu ești, Traianide, *popul românesc!*
Toți vecinii 'n giuru-ți stau și se uimesc;
Te credeau de moarte, ba și de 'ngropare,
Tu răsari ca cedrul în regenerare!

Da, ca steaua dimineții, ba ca soare în mărire
Te înalți, o *Academie*, steagul cel de mântuire!
Barbaria se ascunde, pere 'n stepele pustii,
Și Carpații ard în focuri de mărețe veselii.
Dela răsărit și-apusuri, dela mare, dela munte,
Fiii Tăi s'adun la Tine, întunerecul se 'nfrunte;
Și lumină și căldură și vieață Tu trimiți
Pân' la ultimele margini la toți frații risipiți.
O far dulce de scăpare, fie vieața ta ferice,
Și ferice al Tău popor, care al Romei fiu se dîce;
Unduleze a Ta lumină dela Istru la Carpați,
Valuri, piscuri se vestească, că Românii toți sînt frați!
Până unde mai pătrunde limba Romei re'nvieată,
Până când în pept mai bate înc'o inimă bărbată,
Ești o viță, ești o limbă, ai o lege, un Dumnezeu:
Prin lumină, prin virtute una ești poporul meu!